

Stille Stunder

Et norsk blad for tru og gudlegdom

Nr. 22.

20. november 1932.

44. årgangen.

Er Guds veg ein øydeveg?

«Det er ein øydeveg», sa Herrens engel til Filippus då han bad han gå ned på den veg som førde til Gasa. (Ap.gj. 8, 26—29.)

Men for Filippus var den veg Guds veg.

Han gjekk og fekk uppliva Gud på ein sers måte.

For verdi tek Guds veg seg ut som ein øydeveg. Det er vel av den grunn mange held seg derifrå. Dei vil ikkje ferdast på ein øydeveg. Det må vera rosor å plukka, det må vera njoting, liv og gleder der dei skal fara fram. Men kvifor meiner dei Guds veg er ein øydeveg? Fordi dei kann ikkje koma fram der med sitt syndige liv. Det er ein sjølvfornektingsveg. Og so lenge ein vil leva syndenveit, vil Guds veg vera ein veg til Gasa — ein øydeveg.

Dei finn ikkje moro på den veg. Der er ikkje ølsjappar, ikkje varietéar, ikkje dansesalar, — ikkje syndig gaman. Der er øyde for alt det som kann halda syndens eld brennande.

Kjøtet kjem på krossen i staden for i høgsætet.

Der er ikkje urettferdige spekulasjonar, ein kann ikkje tena pengar på urettferdig måte. Ein kann ikkje sjølv koma seg upp ved å

støyta andre ned. Syndelivet er dømt der.

Til dei som vil leva i syndi lyt me segja: Guds veg er ein øydeveg.

På den veg som førde til Gasa møtte me tvo glade menn. Ja, i sanning, dei var glade, Filippus og Ætioparen. Kven som var mest glad av dei er ikkje so godt å segja, men eg tenkjer dei åtte so mykje gleder, at der var ikkje rom for stort meir.

Og det er sant: skal me finna verkeleg glade og lukkelege menneske, so lyt me nok inn på Guds veg for å finna dei.

Det ser nok ofte ut som det er gleder utanfor Guds veg, men varig er ho ikkje. Det skal ikkje stor støyten til fyrr det er ute med henne. Det er som når du legg eine på vannen: Det sprakar ei liti stund, men fell snart saman til ein oskehaug. Soleis er det med verdi si gleder.

Og det er det varande som hev verd for oss.

Kva var det som gjorde desse tvo so glade?

Det hende deim noko stort på vegen til Gasa. Dei opplevde Gud. Dei opplevde frelsa. Den eine forkynte og den andre tok imot. Den eine vitna um Jesus og den andre kom til trui. Ein syndar vart frelst.

Me skal draga fram nokre fåe ting som syner oss noko av skilnaden millom Guds veg og verdi sin veg.

På verdi sin veg vart det lese mykje dårleg og urein litteratur i bøker og blad.

Kva er so verknaden av det?

Ja, det er ikkje snart sagt. For det set sine merke på heile menneskelivet. Her skal me berre nemna: Det gjer fantasien urein, øydelegg karakteren, bryt ned moralen og fendrar dei vonde lidenskapar. Jakob talar i sitt brev um å setja livsens hjul i loge. Den ureine litteratur er vel skikka til det arbeid.

På syndens veg tenar menneski Djevelen. Dei ferdast etter hovdingen for den vonde hermakt. Dei er med og øydelegg Herrens plantingar, so det visnar og døyr det Gud vilde elska fram i menneskelivet.

På Guds veg vart bibelen lest.

Og kva er verknaden av det? Det er heller ikkje snart sagt. Det hev velduge verknader i den ein-skilde sitt liv og i samfundslivet.

Her skal me berre peika på noko av det. Ætioparen las Esaias, og me høyrer kva verknad det hadde på han då han fekk ordet tyda.

Verknaden av bibelen er syndeforlating og nytt liv. Guds rike, som er rettferd, fred og gleder, i

Den heilage Ande, vert lagt inn i menneskehjarta. Menneska fær eit nytt huglag som hatar det vonde og elskar det gode. Karakteren adlast og styrkjest, det indre liv reinskast, moralen vert lyfta.

På Guds veg tenar menneski Kristus. Dei er med og byggjer Guds rike i verdi, fører steinar fram til den åndelege tempelbygning, samlar med Kristus. Dei er Kristi huglege ange for Gud.

Guds veg er ikkje ein øydeveg. Der angar det av Guds kjærleik, der set Kristi nåde menneskeliv i bløming, der tøygjer ævelivet seg mot himlens høgder, der lever menneskene.

Guds veg kann vera trong. Der kann koma myrke stunder. Ein skynar heller ikkje alt det ein fær uppleva der, med det same. Der er ofte spaning med uløyste gåtor og usvara spursmål. Men det gjer ikkje vegen til ein øydeveg.

Det var nok ein trong veg og syntest og å vera ein myrk veg for dei tvo som giekk til Emmaus. Men øyde var ikkje vegen. Herren kom til dei og let upp skriftene. Då vart dei hjarta brennande. Det er livsens høgtid her på jordi når hjarta vert brennande av Guds ord.

På syndevegen er det kjølet som vert brennande, ein eld som brenn ut or eit menneske alt det som godt er.

Nei, Herrens veg er ikkje øyde um der kjem tronge og myrke stunder. I salme 84 stend um dei som gjeng Guds veg: «Når dei fer gjenom tåredalen, gjer dei honom til ein kjeldevang, ja, tidlegt regn legg velsigning yver honom.»

Det gror og blømer i tåredalen og, høyrer me.

Det er den herlege løyndom på Guds veg: Jesus er med, og han er med alle dage.

Ein veg fører fram til eit mål.

Det må me heller ikkje gløyma. Når me er framkomne då vert det fyrst og framst spursmål um kva me hev uppnått.

Haustattankar.

Lauvet gulnar og fell av fuglen flyr frå mark og lundar, tidleg soli sig i hav, myrkret aukast alle stunder, jordi fær eit audslegt lag, livet minkar dag for dag.

Dauden synest hava vald; snart ligg alt i lik og sover, so kjem vintren myrk og kald legg sitt kvite klæde over. Skal so livet vera slutt? livsens glede vara stutt.

Nei! det er ei daudens tjon; Herrens skapning berre kviler. Å, der er so ljøs ei von! livsens spirar under smiler, ventar glad på sol og vår og til sumars fram dei når.

Eg som lauvet folnar av; livsens kraft so smått gjeng under. Snart eg ligg i myrke grav og i daudens fangtak blundar. Daudens herfang vert til fjom, endt er jordisk herlegdom.

Men vår Herre fullvisst spår um nytt liv og fagre blomar, um ein ljøs og herleg vår og ein evig, evig sumar. Då veks liv av gravens fjom fram til himmelsk herlegdom.

K. N. YTREBERG.

Me kann difor ikkje berre hefta oss ved det som hender på vegen, men me må og tenkja på målet. Og kor lyser ikkje det oss i møte! Endå um me berre vilde tenkja på det som hender medan ein er på vegen, so hev Guds veg alle fyremunar. Det hev me fyrr peikt på.

Skal me so samanlikna dei mål som Guds veg og verdi sin veg fører fram til, so kann me taka fram Jesu ord i Math. 7, 13, 74:

«Gakk inn igjenom den tronge porten. For vid er den porten, og breid er den vegen som fører til fortaping og mange er dei, som gjeng inn der. Men trong er den

porten og smal er den vegen, som fører til livet, og få er dei som finn honom».

Altso:

Målet for Guds veg er livet, det ævelege liv i Guds herlegdom.

Målet for verdi sin veg er fortjening.

No hev me valet millom desse tvo vegar. Lat oss alle velja Guds veg. Då vert vår samlingsstad kongestolen i himlen.

ANDERS GIL.

Um audmykt.

Lær av meg! For eg er mild og mjuk i hjarta.

Kven segjer desse ordi?

Det er han, som er Gud yver alle ting høglova i all æva!

Kva var so Jesu audmykt?

Jesus trengde ikkje gjera seg til, han var so som han skulde vera, rett og sann i hjarta og åtferd! med andre ord: Han var eit sannt menneske.

Jesu audmykt var ikkje det, at han sanna nokor synd. Ikkje heller var det, at han gjekk ved si vanmakt eller ukloke tiltak, so som det ofte er med oss. Me tenkjer uklårt og tek i mist. Me maktar ikkje det tunge. Men han stod aldri fast i nokon vanske. Jesu audmykt syn-te seg i det, at han steig ned til oss i vårt låge stand, la av seg høgdomen og herlegdomen sin:

Sjå han i Betlehem, menneskesonen. Sjå han som tolvåringen, kor han gjeng på kyrkjeveg millom foreldri sine.

Sjå han som timbremannen.

Han vart fatig for å gjera andre rike. Han var tenaren åt alle sine syndefulle brødre.

Han åt med tollmenn og syndarar og utsette seg derved for spott.

Han viste frå seg fåfengd æra: Eg tek ikkje æra av menneska, sa han. Då dei vilde gjera han til konge, gjekk han frå deim.

Og kva skal me segja um honom, når han ber krossen sin og vert

rekna ilag med illgjerningsmenn?
Lat oss gøyma andletet vårt og
skjemmast yver oss sjølve, men
lat oss gjeva honom æra! Å du
Allheims drott kor elskeleg du er!
Um deg vart der vitna frå himme-
len: «Denne er son min, som eg
hev hugnad i!» Og no sit han ved
Guds høgre hand. Vegen hans var
trong til dette sæte.

Lær av meg, segjer Jesus.

Han vil læra hjarta vårt noko,
han vil me skal verta som han.

Han var mild og mjuk i hjarta.

Kva syner so me vår audmykt i?

I å vedkjenna oss vår vesaldom,
kor smått det er med oss.

I å ikkje vilja vera meir enn me
er. Me hev ofte hug til å tøygja
oss og vilja vera større enn me er.

Me må læra av honom å vera
sanne.

Syner me vår audmykt i å gjeva
avkall på det me verkeleg er, for å
tena andre. Gjeva avkall på vår
rett og lata andre få godt av den.
Gjeva avkall på vår æra, for at
andre kann njóta den. Akta i aud-
mykt andre høgre enn oss sjølve.

Slike menneske er dei største i
himmelriket. Det er ein gild attest
det.

Dette huglag kallar bibelen ein
pryd: pryd dykk med audmykt,
for Gud stend dei storlatne imot.
1. Pet. 4, 5.

Det hev store fyremunar: Gud
vil lydas inn til deim. Es. 66, 2.
Til denne vil eg sjå, til den elendi-
ge, som hev ei sundbroti ånd og er
forfærd yver mine ord. Han vil frel-
sa deim og høyra deira bøn. Sal.
9, 13. Han kjem den elendige ihug
og gløymer ikkje deira skrik.

Han vil bu hjå deim. Es 57, 15.
Eg vil bu hjå den smålatne i ånden.

Han gjev deim nåde. Ordspr. 3,
34: Spottarane spottar han, men
han gjev dei audmjuke nåde.

So gjer han deim til store folk:
Ven, kom her høgre upp. Luk. 14,
11. Audmykt er ein klædnad. Kol.
3, 12. Denne klædnaden skal dei
truande klæda seg i og ferdast i.

Syt ikkje.

Ein morgon eg åt skulen gjekk,
ein liten fugl eg høyra fekk.
Han sat på greini, turr og kald,
var likevel so glad ein skald.

Då so eg upp i treet såg,
på nytt han song so glad og fjåg.
Han kvitra hjost: «Godt mot, godt
mot!

Sjå soli lyser for din fot». —

Då fyrst eg såg at soli skein, —
og himmelen var klår og rein.
Eg kom ihug min frelsars ord
som lydde då han gjekk på jord.

«Til fuglen sjå, — slökk sorgi ut!
Min Fader tek på seg all sut. —
So treng de ikkje syta då;
men lata meg i livet rå.»

Ei bøn seg trengde fram i barm:
Du er min far, eg er ditt barn. —
Alt som er tungt tek du på deg. —
Kor glad eg då kann kjenna meg!

Hjelp du meg då, som fuglen glad
kvar morgon syngja takkekvad.
Det dām på heile dagen gjev, —
so mang ein gong eg røynt det hev.

Ja kjære vener, lat oss då
til fuglane rett ofte sjå!
Til Jesus gå med sorg og sut,
og ved hans føter kvila ut!

H. V.

Es. 4, 1—2. Kor mange dagar i
vika skal dei ganga i desse vene
klædi sine? Alle dagar: Dei skal
ferdast i deim, segjer Paulus. Det
er kvardagsklædi, og det er deira
helgedagspryd.

Det er ein underleg klædnad. Den
høver like godt både for kongen og
tiggaren, for frua og tenestegjenta.
Den gieng aldri av moden. Den
kann kverva vekk, men solenge
der er noko av den, er den alltid li-
ke ven. Verdi gieng i audmykts-
klædi berre til kyrkje og i sam-
ling og då er det lånte klæde. Difor
høver dei ikkje på deim, dei er an-
tan for store eller for små.

Det er tilgjerdsla, og den buna-
den som sit innunder, skin igjennom.

Og um nokon greider å narra
menneski, so greider han ikkje å
narra honom, som hev augo som
eldslogar.

Og slik lukka, som det er for
oss sjølve personleg, når me ikkje
bryr oss um å vera noko, men ber-
re gjev oss i Guds hand. Det er
eit strævsamt tiltak å jaga etter
æra. Det er å velta stein mot bak-
ken. Det er å renna etter skuggen
sin for å gripa honom. Nei, røm
for skuggen din, so renn den efter
deg. Dei audmjuke gieng lettast
gjennom verdi avdi deira krav er ik-
kje so store til andre og til dette
liv.

OLA NESSE.

Skattar i himmelen.

I India hev dei ei saga um «Gull-
slottet». Det var ein gong ein mek-
tig sultan som heitte Ahmed. Han
fekk hug til å byggja seg eit slott,
meir praktfullt enn nokon fyrr
hadde set, høgt uppe i snøfjelli.
Han sende den dugelegaste av alle
sine byggmeisterar, Yehub, dit upp
for å byggja slottet. Han hadde
med seg ein ovleg stor sum pengar,
og mykje gull og sylv. Då Yehub
kom upp i fjelli, fekk han sjå, at
der var grueleg hungersnaud mil-
lom folket der. Det var mange
som heldt på å døy av hunger. I
staden for å byggja slottet, tok
Yehub alle pengane og kjøpte brød
åt dei hungrande, døyande menne-
ski.

Lang tid etter kom Ahmed upp
for å sjå det herlege slottet sitt. Då
han ikkje fann noko slott, sende han
bod på Yehub og fekk høyra kor-
leis det hadde gienge for seg. Ah-
med vart harm og let byggmeista-
ren leggja i lekkjor.

«I morgo skal du døy», sa han;
«for du hev røva midelen frå kon-
gen din.»

Men um natti hadde Ahmed ein
underleg draum. Der kom ein mann

i skinande klædnad til honom og sa: «Fylg meg!» Og dei lyfte seg som på venger opp frå jordi, inntil dei kom til himmelens port.

Dei gjekk inn, og sjå der stod eit slott av reint gull, meir strålande enn sjølve soli.

«Kva er dette for eit slott?» spurde Ahmed.

Vegvisaren hans svara: «Det er miskunnsloppet, som den vise Yehub hev bygt for deg. Glansen av det skal lysa bjart og vara ved når alt på jordi er burte». Då skyna kongen, at Yehub hadde brukt pengane hans på den beste og visaste måten; han hadde brukt deim til å gjera godt med.

Dette er eit heidensk eventyr, men kva det lærer oss er sannt. Soframt me gjer det som er rett, treng me ikkje um å stira rundt oss etter synlege frukter.

Sjølvm um me ikkje ved eit sjølvforløymande og oppofrande liv kann byggja fraktfulle slott her på jordi, so er me likevel med og legg stein på stein til eit langt herlegare slott i himmelen.

Dei pengar me ofrar for å tena og hjelpa andre, aukar vistnok ikkje våre bankinnskot her; men dei vert samla til ein skatt i himmelen, der korkje mott eller mol tærer, og der tjuvar ikkje kann bryta inn og stela.

P. M — — k.

Ei gamal legende.

Tidleg ein morgon sveiv ein engel yver ei blomeprydd eng og stogga framfor eit lite barn, som leika i solskinet.

«Barn», sa engelen, «Elskar du Jesus?»

«Ja», svara barnet, «eg er eit av hans små lamb».

«So hev han eit arbeid åt deg, vil du gjera det for honom?»

«Ja, snart — men eg må leika litt fyrst. No er det tidleg og dagen er då so lang.»

Barnet heldt fram med leiken sin, jaga sumarfuglar og plukka blommar.

*

Då nokre år var gjengne vitja engelen atter jordi. Barnet var no skulegut, og engelen råka honom, nett som han kom ut av skuleporten.

«Guten min», sa engelen, «dagen lid, og du hev ikkje enno byrja arbeidet ditt.»

«Å», lo guten. «Det er då nok tid enno. Dessutan er det no so varmt, at eg ikkje greider å gjera noko arbeid.»

*

På eit annsamt kontor sit ein midaldrande mann, djupt i arbeid med bøkene sine. Engelen stig inn.

«Min ven. Er det ikkje no på tide å taka til med meisteren sitt arbeid?»

«Eg er for uppteken til å tenkja på sovore. Eg må skaffa pengar. Kona og borni skal forsyrgjast. Sidan, når eg kann kvila meg, skal eg tenkja på meisteren sitt arbeid. No hev eg ikkje tid.»

*

Nokre år er lidne, og atter gje-star engelen jordi. Denne gongen møter han ein gamal mann, som med ustøde steg gjeng ned etter ein bakke — mot ei opi grav.

«Min ven, er du no ferdig med arbeidet ditt?»

«Natti er komi», sukkar den gamle, og arbeidet mitt er enno ikkje byrja. Eg tykte dagen var so lang, so lang — men no er det — forseint.»

Aargangane 1928, 29, 30 og 31 av «Stille Stunder» kann ein no so langt opplaget rekk få seg tilsendt, mot å senda inn til ekspedisjonen kr. 1,50 + porto 18 øyre pr. aargang.

Verdi si sjuke sjel.

Verdi si sjel er sjuk. Den djupaste grunn til sjukdomen er at ætti er komi burt frå Gud.

Utan religion er der ingen fast og berande moral.

Berre der Guds røyst, Guds lov kann merkast i samvitet, ligg moralen fast.

Utan tru på noko etter dette liv, er det ikkje noko verkelegt ansvar for livet her.

Utan ein himmel yver oss, vert det ikkje noko, som kann lyfta og bera yver det låge.

Når Gud kjem burt frå ætti er der ikkje noko djupt og ævelegt å tru på og den livgjevande og kraftskapande kjelda i trui turkar ut i verdi si sjuke sjel. H. USSING.

Solglimt

— månadsblad for Norsk vanføresak —

kjem ut i Alvøy, pris kr. 2,00 um året. Meldingar, utgreidingar um saki frå inn- og utland, fortellingar o. a. Styd vanføresaki ved å tinga bladet!

FRAM

14-dagleg tidsskrift, utgjeve av studentmållaga i Oslo, Nidaros og Aas.

Kostar berre kr. 1,50 kvartalet. Fritt og friskt.

Bendeungdomslaget, Stavanger

Matstova, Øvre Holmegt. 20

Kaffistova, Torget 6

Kaffistova, Østervåg 25.

GOD MAT OG GODT STELL.

Kaffistovone åt mållaget
Haugesund.

Telefongarden Torget og Haraldsgt. 126
ved Landmannstorget.

Framifrå stell.

Beste og billegaste matstover i byen
Husbunad i norsk stil. Stort bladhald.

STILLE STUNDER kjem ut i Volda kvar 14. dag og kostar med sendepengar kr. 3.00 for året. Tingarsamlarar fær for 5 løyste blad det 6te fritt. Kan tingast på alle poststadar i landet. Uppsegjingar av bladet må vera komne til sendestova innan utgangen av halvåret. Elles stend tingingi fast. Tilskrift til styret og sendestova er fru sokneprest Barstad, Volda